

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

OK-zeszyt metodą skutecznego uczenia się.

CLVIII Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Księżnej Izabeli Czartoryskiej	
DANE O INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ	
Nazwa innowacji / temat	OK-zeszyt metodą skutecznego uczenia się.
Imię i nazwisko autora	Anna Wróbel
Czas trwania innowacji: data rozpoczęcia 2 września 2020 data zakończenia 21 czerwca 2021	
Informacje dotyczące innowacji pedagogicznej	obejmuje jeden przedmiot nauczania obejmuje więcej oddziałów (klasy drugie a i b po gimnazjum, klasa 1a)

1. Uzasadnienie potrzeby innowacji

Na przestrzeni lat podczas pracy w szkole sporym wyzwaniem było dla mnie motywowanie uczniów do nauki, a jednocześnie rozbudzanie ich kreatywności, odnoszenie się do indywidualnych stylów uczenia się oraz aktywne włączanie ich w proces dydaktyczny. Poszukiwałam metody, która pomogłaby moim uczniom w przejęciu odpowiedzialności za swój osobisty rozwój.

Dobrym rozwiązaniem, które powinno sprawdzić się w praktyce, powinno być zastosowanie oceniania kształtującego. To nowatorskie spojrzenie na edukację, które pozwala diagnozować poziom wiedzy i umiejętności ucznia, jego potrzeby w rozwijaniu rozmaitych kompetencji, a co najważniejsze, to sposób uczenia się rozumiany jako działanie ucznia. Aby osiągnąć cel, należy przejść z kultury nauczania do kultury uczenia się, odrzucić pruski system.

Zajęcia powinny być atrakcyjne, mieć jasno określone cele, a uczniowie powinni znać wymagania i umieć sami sprawdzać swój poziom wiedzy i umiejętności. Powinni stać się świadomymi partnerami na polu edukacji. Jednym z elementów takiego podejścia jest zrezygnowanie z tradycyjnego kajecika na rzecz Okzeszytu.

Przyniesie to zmianę w sposobie postrzegania siebie jako ucznia, który z odtwórcy stanie się kreatywnym i samodzielnym twórcą swojego procesu kształcenia.

2. Cele innowacji pedagogicznej

Środkiem do osiągnięcia założonych celów ma być OKzeszyt, który stanie się swoistym podręcznikiem tworzoną przez ucznia. Najbardziej pożądanym formatem (ze względu na

specyficzny rodzaj notatek) jest w tym przypadku A4. Zeszyt może być w linie lub w kratkę. Pożądane jest numerowanie stron oraz zamieszczenie w jego tylnej części spisu najważniejszych zagadnień zawartych w podstawie programowej. Jego szata graficzna, różnorodność form zapisu i obudowa techniczna uczynią naukę łatwiejszą i przyjemniejszą.

Cele wprowadzenia innowacji:

- Motywowanie do nauki.
- Nauczenie uczenia się.
- Wykształcenie w uczniu przekonania o celowości podejmowanych działań i celu, jakim jest nauka sama w sobie.
- Wprowadzenie poczucia odpowiedzialności za własne uczenie się.
- Rozwijanie umiejętności współdziałania, dokonywania samooceny i oceny koleżeńskiej.
- Rozwijanie kreatywności ucznia.
- Aktywizowanie uczniów do podejmowania samodzielnych decyzji oraz działań.
- Zdobywanie umiejętności redagowania notatek zgodnych z danym stylem uczenia się.
- Dbanie o estetykę.
- Zainteresowanie uczniów przedmiotem.

3. Działania stałe

W każdym Okreszycie powinny znaleźć się stałe elementy, które tworzone są przez nauczyciela lub samodzielnie przez ucznia na początku, w trakcie lub pod koniec lekcji.

- **Temat lekcji** - może być na przykład w formie pytania kluczowego lub celu lekcji.

- **Cel lekcji** - ujęty w temacie lub występuje samodzielnie. Wyróżniony odpowiednim symbolem, znakiem graficznym, podkreśla ideę lekcji, sygnalizuje ważną do zdobycia umiejętność. Sprawdzenie, czy cel lekcji został osiągnięty odbywa się pod koniec lekcji w wyniku ewaluacji.

- **Pytanie kluczowe** - nie jest wymagane, ale w dużej mierze zachęca do poszukiwania odpowiedzi i refleksji związanej z tematem. Im bardziej prowokuje, tym większa jest jego skuteczność. Odpowiedź na nie nie zawsze jest wymagana w formie pisemnej.

- **Kryteria sukcesu** - niezwykle ważne w procesie uczenia się, ponieważ precyzują konkretne wymagania i umiejętności. Dzięki nim uczeń wie, co musi umieć i jak ma to osiągnąć. Podawane są w formie pisemnej na każdej lekcji. Wyjątkiem są cykle tematyczne, podczas których realizuje się omówione wcześniej treści. W takim wypadku uczeń zapisuje nr strony swojego zeszytu, w którym uprzednio kryteria te zostały odnotowane (np. lektura, analiza wiersza, części mowy, różne formy wypowiedzi). Podczas zajęć sprawdzany jest stopień opanowania poszczególnych kryteriów. Stopień ich opanowania sygnalizowany jest na bieżąco przez ucznia poprzez zastosowanie koloru (czerwony, zielony, żółty), emotikonów itp. Samoocena ucznia podczas lekcji może ulec modyfikacji.

Należy pamiętać, aby kryteria były zredagowane w sposób jasny i czytelny dla dziecka. Uczeń może w wyniku autorefleksji zmienić zapis oceniający poziom jego umiejętności, nawet po upływie dłuższego czasu.

- **Notatka**- przybiera różne formy w zależności od preferencji poznawczych ucznia. Unikamy zapisu w formie definicji czy notatki encyklopedycznej (chyba, że uczeń chce w taki właśnie sposób notować). Wszystkie informacje wymagają przetworzenia na język uczniowski. Notatka może być kolorowa, przybierać różne formy graficzne:

- wklejki
- mapy mentalne
- drzewko decyzyjne
- gra planszowa
- zapis w formie zdań
- gwiazda
- tabela
- rysunek itp.

Kartki w zeszycie dla potrzeb notatek mogą być dzielone (prawa i lewa strona). Najważniejsze informacje uczeń może zaznaczyć poprzez zakreślenie ich lub zastosowanie wybranego przez siebie znaku oraz umieszczenie w spisie.

- **Refleksja**- może przybrać formę autorefleksji, oceny koleżeńskiej lub samooceny. Dotyczy stopnia opanowania materiału, jego trudności, sposobu prowadzenia zajęć i ich atrakcyjności oraz zaangażowania w lekcje. Refleksja może wystąpić jako zapis graficzny np. sygnalizator światła lub zdanie (także z elementami argumentacji). Formą refleksji jest też informacja zwrotna w płaszczyźnie nauczyciel- uczeń, uczeń- uczeń, nauczyciel- rodzic. Nauczyciel przekazując informacje zwrotne może stosować różne kolory ze wskazaniem na zielony.

4. Sposoby ewaluacji:

- refleksje uczniów zamieszczone w OK-zeszycie,
- narzędzia do badania efektów ewaluacji,
- samodzielne projekty uczniowskie,
- listy do nauczyciela,
- rozmowy z rodzicami uczniów i uczniami.